

عنوان مقاله:

بررسی کارایی کشت مخلوط ترتیکاله (Triticosecale) و ماشک گل خوشه ای (Vicia villosa L.) با استفاده از شاخص های رقابت تحت سامانه های مختلف خاک ورزی

محل انتشار:

مجله دانش کشاورزی و تولید پایدار، دوره 31، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

طاهره صدرا - گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا

جواد حمزه ئی - گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا

خلاصه مقاله:

چکیده اهداف: کشت مخلوط می‌تواند به عنوان یکی از راه‌های افزایش عملکرد و پایداری تولید در واحد سطح مطرح باشد. بنابراین، این آزمایش به منظور بررسی اجزاء عملکرد، عملکرد و شاخص‌های رقابت در کشت مخلوط ترتیکاله با ماشک گل خوشه‌ای تحت تاثیر سامانه‌های مختلف خاک‌ورزی انجام گردید. مواد و روش‌ها: آزمایش در مزرعه تحقیقاتی دانشگاه بوعلی سینا همدان در سال زراعی ۱۳۹۷-۹۸ بصورت اسپلیت پلات بر پایه طرح بلوک‌های کامل تصادفی در سه تکرار انجام شد. خاک‌ورزی در سه سطح (شخم مرسوم، حداقل و بدون شخم) عامل اصلی و الگوی کاشت در پنج سطح (کشت خالص ماشک (M) و ترتیکاله (T) و کشت های مخلوط: ۵۰T:۵۰M، ۶۷T:۳۳M، ۳۳T:۶۷M) عامل فرعی بودند. یافته‌ها: نتایج نشان داد که اثر خاک‌ورزی و الگوی کشت بر تعداد سنبله در مترمربع، تعداد دانه در سنبله، وزن هزار دانه، عملکرد بیولوژیک و دانه ترتیکاله و تعداد نیام در بوته، تعداد دانه در بوته، وزن صد دانه، عملکرد بیولوژیک و دانه ماشک معنی‌دار بود. بالاترین عملکرد دانه ترتیکاله و ماشک مربوط به شخم رایج و کشت خالص بود. بیشترین سودمندی بر اساس شاخص‌های نسبت برابری زمین (۳۰/۱) و ضریب نسبی تراکم (۶۰/۴) از الگوی کشت مخلوط ۵۰T+۵۰M بدست آمد. مثبت بودن مقادیر شاخص غالبیت و بالاتر بودن مقادیر نسبت رقابت در الگوی ۵۰T:۵۰M و ۳۳T:۶۷M برای گیاه ترتیکاله، بیانگر برتری رقابتی ترتیکاله نسبت به ماشک یا استفاده بهتر از نهاده‌ها در کشت مخلوط بوده است. کاهش یا افزایش عملکرد واقعی کل و سودمندی مخلوط در ترتیکاله و ماشک مثبت بود. نتیجه‌گیری: بنابراین با برآورد شاخص‌های رقابتی به منظور بررسی وضعیت دو گونه در مخلوط مشخص گردید در تیمارهای مختلف کشت مخلوط افت عملکرد واقعی کل وجود نداشت که نشان از برتری کشت مخلوط نسبت به تک کشتی می‌باشد. بنابراین الگوی ۵۰T+۵۰M علاوه بر ایجاد تنوع زیستی و پایداری اکوسیستم باعث حداکثر بهره‌وری از زمین می‌شود.

کلمات کلیدی:

تنوع زیستی، چند کشتی، نسبت برابری زمین، سودمندی مخلوط، کشاورزی پایدار، شخم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1592461>

